

גיליון מיוחד לרגל שבוע השותפות עם 'מרכז מקוואות חב"ד' שע"י בי"ד רבני חב"ד • גיליון מס' 5 - שבת ה'תשפ"ה

חב"ד בטירה

יהוד-אונסון

קרית טבעון

כפר יונה

נס ציונה

אשדוד

**המרכז
לשירות
הקהילות**

עמ' 8

**למה
יורד גשם
באמצע
הקיץ?**

עמ' 4

שנת פריצה עתירת הישגים

ידידים יקרים,

לפניכם הגיליון החמישי של 'חב"ד בטהרה', היוצא לאור לקראת שבוע השותפות השנתי.

בשנה החולפת זינקה הפעילות של 'מרכז מקוואות חב"ד' לפסגות חדשות. מספר המקוואות החדשים שנכנסו להליכי תכנון ובנייה; המקוואות הוותיקים שנכנסו להליך שיפוץ; המקוואות שבהם נעשו תיקונים הלכתיים, החלפות מי גשמים והעלאת רמת ההידור בהם - הגיע לשיאים חדשים.

עם השנים החלו גם קהילות חב"ד הוותיקות להיעזר במומחיות ובמקצועיות של המרכז. רבני קהילות חב"ד פונים אל המרכז בבקשה לפקח על המקוואות, לסייע בתכנון ובבנייה של מקוואות חדשים, ולעמוד בקשר עם הגורמים המקומיים, כדי לפתור בעיות ולתת הדרכה מקצועית והלכתית.

באמת זכינו שקם פה גוף בעל מוניטין בתחום המקוואות, הן מבחינה הלכתית והן מבחינה מקצועית, והוא עומד לשירות כל גורם בחב"ד המעוניין לבנות מקוואה חב"ד או להעלות את רמת ההידור במקוואה חב"ד.

החלטת הרבנים הראשיים

זמן רב מקיים 'מרכז מקוואות חב"ד' מגעים אינטנסיביים מול המשרד לשירותי דת, התומך בהקמת מקוואות במסגרת תקציבו, בשאיפה לפעול שאחד מתנאי הסף לבניית מקוואה יהיה - תכנון ובנייה לפי שלוש השיטות, 'זריעה', 'השקה' ו'בור על-גבי בור', כך שבכל מקוואה שיוקם בתמיכת המשרד תיבנה מראש בריכת טבילה בשיטת בור על גבי בור.

בעת האחרונה חלה התקדמות משמעותית, בעקבות הצהרת הרבנים הראשיים לישראל, שנבחרו זה עתה. באירוע חגיגי, שנערך

בבית אגודת חסידי חב"ד בכפר חב"ד, הצהירו הרבנים הראשיים כי יובילו החלטה במועצת הרבנות הראשית, שבכל מקוואה חדש שייבנה מטעם המשרד לשירותי דת, ייבנה מקוואה גם בשיטת חב"ד.

הראשון לציון, הגאון הרב דוד יוסף שליט"א, פנה אל עמיתו, הרב הראשי, הגאון הרב קלמן בר שליט"א, ואמר: "דיברתי באופן ברור מאוד, ואני בטוח שגם הרב מסכים לזה, שמייך בתחילת הדרך, כאשר מועצת הרבנות הראשית תתכנס, נקבל החלטה שהמקוואות בכל הארץ ייבנו גם בשיטת 'בור על גבי בור'."

הרב יוסף המשיך ואמר: "אבי מורי פסק כך בספרו, וברוך השם היה לי חלק גדול בעניין הזה. כבר לפני הבחירות דיברתי עם מי שצריכים לתת את הכסף לדברים הללו, ואמרתי להם שגם אם יעלה קצת יותר כסף, צריך לדאוג לזה. אמרו לי: לא, זה אפילו לא עולה יותר כסף, אפשר לעשות את זה."

את דבריו חתם באומרו: "בעזרת השם, לא רק במקומות שתבוא מהם דרישה לכך, אלא בכל מקום שנוכל, נעשה כן". הרב בר הצטרף לדברים בפה מלא.

בזכותכם, שותפים

יש עוד התפתחויות רבות בפעילות המרכז. אנו עומדים להפעיל ניידת שירות לתיקונים הלכתיים במקוואות. גם האתר של המרכז מגיש לציבור מידע מעודכן על המקוואות המפוקחים.

אתם, ידידינו היקרים, שותפים מלאים בכל הפעולות הקדושות של 'מרכז מקוואות חב"ד', ובכוחכם הוא יכול להתפתח, להרחיב את היקף פעילותו, להרים את קרן הטהרה ולבנות ולשפץ עוד ועוד מקוואות חב"ד ברחבי הארץ כולה.

היו שותפים למהפכה - הרימו את תרומתכם ביד רחבה בשבוע השותפות, ותזכו לשפע ברכה והצלחה!

קחו לכם את זכות הטהרה

מרכז מקוואות חב"ד יוצא בקמפיין לגיוס תרומות ושותפים, כדי לאפשר לו להרחיב את פעילותו, להוסיף עוד מקוואות חב"ד בארץ, לשפר את ההידורים בהם, ולעמוד לשירות קהילות חב"ד והשלוחים ברחבי הארץ בנושא בניית, שיפוץ ותפעול מקוואות.

כל תרומה לצדקה היא דבר גדול וחשוב, אבל תרומה למקוואות טהרה היא הדבר הנעלה ביותר, שגם מביא לכם ולכל בני ביתכם את הברכות המופלאות ביותר, בכל העניינים, בגשמיות וברוחניות!

תנו כתף לטהרה ותזכו לשפע ברכה והצלחה!

ימי השותפות כ"ב בשבט < ב' אדר 077-77111-50 charidy.com/mikvaot

הברכות שבמקואות

דברי הרבי:

זרעא חיא וקימא

"וגדול זכות מצוה זו אשר מקוה ישראל ה' לברך את כל העוסקים בזה בזרעא חיא וקימא ולקרב ישועה הכללית של כלל ישראל".

(אג"ק ח"ו עמ' רג)

נחת מהילדים

ויהי רצון מהשי"ת אשר כל המתעסקים והמשתתפים במצוה רבה זו [בניית מקוה], ישפיע להם השי"ת את כל המצטרך לכל אחד ואחד לפי ענינו ובפרט בריבוי נחת וענג מילדיהם שיחיו בכל הפרטים.

(אג"ק ח"ו עמ' ט"ז)

נוגע למהות וחיי הילדים

...בנוגע לענין המקוה... כידוע שענין טהרת המשפחה, הרי אין זה ענין ומצוה פרטית, כי אם נוגע למהות וחיי הילדים הנולדים, וכן גם כן משפיע על מהות וציור הכללי של הבעל ואשתו...

(אג"ק ח"ה עמ' קמד)

בני חיי מזוני רויחי

לכן הנני פונה בבקשתי לכל אלו שביכולתם לסייע בזה... להשתתף בהתלהבות הכי גדולה בהשגת האמצעים המתאימים לבניית המקוה... זכות המצוה הגדולה תעמוד לכל אחד ואחת המשתתפים בזה, להתברך מהשם יתברך בכל המצטרך להם בבני חיי ומזוני רויחי".

(אג"ק מתורגמות ח"א עמ' 251-2)

שידוכים

נהניתי במאד ממה שנודעת... אשר מסייע בידו בענין בנין המקוה... ויהי רצון מהשם יתברך אשר השתדלותו להמשיך טהרה בעולם שזהו אחד מיסודי קיום משפחות עם ישראל... שזה ימשיך לו הצלחה וברכה בעניניו ובפרט במציאת זיווג המתאים לפניו בגשמיים וברוחניים גם יחד בקרוב

הכנה לגאולה

"ויהי רצון אשר יצליחו כל המשתדלים להרבות הטהרה בישראל, והרי הובטחו הבא לטהר מסייעין אותו. וטהרה מביאה לידי קדושה חסידות וכו' - עדי לקיום היעוד וזריתי עליכם מים טהורים וטהרתם גו' אטהר אתכם, ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

(אג"ק ח"כ עמ' צד)

למכור בית כנסת בעבור מקוה

כיוון שמדובר בצדקה ובכספי ציבור מתחילה מהומה: הייתכן?! הרי ישנם אנשים שזקוקים לעזרה עם צרכים בסיסיים יותר... התשובה היא, שזה נוגע לילדים שייוולדו ולילדיהם ולנכדיהם, עד סוף כל הדורות... וכפי שידוע פסק הדין... שמותר למכור - וצריך למכור - בית כנסת, באם אין שום דרך אחרת או אמצעים אחרים, לבנות את המקוה, שתכליתו להעמיד דורות טהורים בעם ישראל... וכאמור, זה ענין ומצווה "שהזמן גרמא" - שנוגע בזמן הזה: שיקימו מקוה כשר ומהודר... (משיחת י"ט כסלו תשל"ט)

למה גשם באמצע הקיץ

אתם לא יודעים למה יורדים פתאום גשמים עזים באמצע הקיץ, אבל הרב ליאור עבאדה, השליח במועצה האזורית מרחבים, יודע את התשובה • ומה קרה כאשר מקווה בבית-שמש היה זקוק למי גשמים, ונראה היה שצריך להמתין לחורף הבא

האחרונים, ועליפי התכנית היה נראה שהמקווה יוכל להיפתח לקראת חגי תשרי.

"באותה תקופה התחלנו להבין שגם אם העיכובים הטכניים יסתדרו כמתוכנן, עדיין נצטרך להמתין לחורף, כדי שאוצר מי הגשמים יתמלא. בלי מילוי האוצר, המקווה לא יוכל להיפתח. אבל זה כבר לא בשליטתנו. סמכנו על הקב"ה".

מילוי מי הגשמים במיקוה
עם הרב הלפרין והרב גלובסקי

הקב"ה אכן כיוון את הדברים. כשהשליח מתאר את מה שקרה בסמיכות לראש חודש תמוז, ההתרגשות עדיין ניכרת בקולו: "אינני יודע להסביר את זה בדרך הטבע. ביום קיצי בהיר החל פתאום לרדת גשם עז. הגשם ירד זמן רב, בעוצמה רבה. האוצר התמלא לגמרי, וכמותו שאר האוצרות, של השיטות האחרות במקווה. רק אחרי כשעתיים, כשהאוצרות כבר היו מלאים - פסקו הגשמים. כפי שהופיעו, כך נעלמו. השמש זרחה קודם שהחל הגשם לרדת, והיא חזרה והפציעה מיד כשהסתיימו הגשמים. דבר פלאי לחלוטין.

"ההתרגשות שהציפה אותי באותו יום הייתה אדירה. בעיניי זה היה בלתי-נתפס. הרגשתי שקיבלנו ממש איתור מהקב"ה, שיש לנו ליווי מלמעלה בבניית המקווה. באותו יום קיבלתי טלפונים רבים ממכרים שלי, מחברים מכל

רעם מפתיע נשמע ביישוב הדרומי בתחילת חודש תמוז תשע"ח. לרגע נדמה היה שזה ירי פגז או נפילת טיל, כפי שתושבי האזור מכירים היטב, אבל לא. רעם ממש, כמו באמצע החורף. ואכן, השמש הקיצית התחלפה בעננים אפורים. גשם עז ניתך ושטף את הרחובות והגגות.

זו הייתה הפתעה מוחלטת. איש לא התכוון לכך. "התרגשתי מאוד", מספר הרב ליאור עבאדה. "בהתחלה לא האמנתי. אני זוכר שהוצאתי במהירות מצלמה והתחלתי לתעד את האירוע החריג".

לפני שני עשורים, בשנת תשס"ה, הגיע הרב ליאור לגילת, מושב בצפון הנגב, ליד אופקים ונתיבות. את האזור הכיר היטב משנות ילדותו. הוא נולד באופקים, ובצעירותו התקרב עם משפחתו לחב"ד. לאחר נישואיו, הקים עם רעייתו אבישג בית חב"ד בגילת, היישוב הגדול במועצה האזורית מרחבים.

"כבר מהיום הראשון שלנו בשליחות", הוא משחזר, "היה לנו חלום - שיהיה אצלנו מקווה טהרה בשיטת חב"ד, בור על-גבי בור. רצינו שלמשפחות הרבות המתגוררות כאן תהיה דרך נוחה וקלה להקפיד על טהרת המשפחה באופן הכי מהודר".

בפועל, זה ארך למעלה מעשור. "בשלב מסוים החל במושב הליך שיפוץ המקווה", מספר הרב עבאדה. "הצלחנו להגיע להבנות ולסיכומים עם המועצה הדתית, שיתווסף למקווה בור בשיטת חב"ד. הבנייה החלה בחודשי החורף, והתקווה הייתה שנוכל במהרה לברך על המוגמר ולפתוח את המקווה".

אבל העיכובים צצו במהירות. "כל הזמן היו עיכובים שונים, שדחו את מועד הפתיחה המיוחל. במקביל, כדי שלא ניתקל במחסור במי גשמים, דאגנו לבנות מאגר מים, שיאסוף את מי הגשמים - שגם כך לא יורדים באזור הזה בכמויות רבות כל-כך. היו עוד אתגרים שעייבו את הפתיחה. רק בסוף חודש סיוון הסתיימו הסידורים

**הרב עבאדה:
"לא האמנתי.
אני זוכר
שהוצאתי
במהירות
מצלמה
והתחלתי לתעד
את האירוע
החריג"**

**הרב הלפרין אמר
לי שהסטרא
אחרא מנסה בכל
כוחה לעכב את
פתיחת המקווה,
אבל לעולם לא
תצליח למנוע
אותה.**

**"כמרכז
מקוואות,
המעקב
אחר מזג
האוויר הכרחי
בעבורנו, כדי
להיערך למילוי
מקוואות
הזקוקים למי
גשמים"**

**"ואז קרה
הבלתי-צפוי.
בי' באייר
נפתחו פתאום
ארובות
השמיים,
ופקדה את
הארץ סערת
גשמים
שנמשכה
כמה ימים"**

לאסוף די גשמים בכל שנה עד חודש ניסן, ולא מיהרנו במיוחד למלא מאגרים. השנה, מתוך הבנה שהאפשרויות להשגת מי גשמים אינן רבות, אנו מתחילים לאסוף אותם במקוואות כבר בתחילת עונת הגשמים. כאשר נבנה מקווה חדש, אחד הדברים הראשונים שאנו מקימים הוא מאגר על הגג, שבו יוכלו להתחיל להיאגר מי הגשמים - לעיתים עוד לפני שנבנה בור הטבילה עצמו. זאת כדי שמחסור במי גשמים לא יעכב את פתיחת המקווה.

"בכלל, המעקב אחר מזג האוויר הוא הכרחי בעבורנו, כמרכז מקוואות. בעוד אנשים בודקים מה מזג האוויר כדי לדעת איך להלביש את הילדים לבית הספר והאם לצייד אותם במטרייה, אנחנו בודקים מה מזג האוויר כדי להיערך למילוי מקוואות הזקוקים למי גשמים. אנחנו עוקבים אחרי זה על בסיס יום-יומי, ובכלל זה אחרי התחזיות העתידיות, ולפי זה מנווטים את פעילותנו".

הרב גלובובסקי מחייך: "ברחבי הארץ, אנחנו יכולים לייחס כל 'תקופת גשמים' למקווה מסוים. לומר שסערת גשמים זו שייכת למקווה פלוני, והסערה האחרת למקווה אחר. הנושא הזה מלווה אותנו כל שנה מחדש".

ארובות השמיים נפתחו

ובכל זאת יש סערות זכורות במיוחד. אחת מהן התרחשה לפני כמעט שבע שנים. "זה היה בחודש אייר תשע"ח", משחזר הרב גלובובסקי. "ברמת בית שמש ג, מקום מגוריי, נערכנו לפתיחת מקווה טהרה בור על גבי בור, שנבנה באותו זמן. המקווה היה מוכן לגמרי, ואפילו בקבוקי השמפו כבר הוצבו במקומותיהם. המתנו רק למי גשמים כדי לפתוח אותו. לא אגרנו מי גשמים קודם לכן, בשל עיכובים שונים בחודשי החורף ותקלה שהייתה בגג.

"כשאנחנו עומדים בחודש אייר, ההנחה הייתה שיהיה עלינו להמתין עד גשמי החורף בתשע"ט. לא שיערנו שאוצר מי הגשמים יתמלא קודם לכן. בדרך כלל לא

העולם, שידעו שאני ממתין למי גשמים. כולם הרגישו שזה על-טבעי לחלוטין ולא הגיוני".

מאותו יום, מי גשמים לא כבר היו עיכוב. "נותרו עוד סידורים אחרונים, שגם הם עיכבו את הפתיחה, אבל ידענו שמבחנית מי גשמים אנחנו מסודרים. אני זוכר שבאחד הימים הגיע לסיור במקווה הרב אברהם מיכאל הלפרין מבית דין רבני חב"ד, שליווה בין היתר את בניית המקווה, מטעם 'מרכז מקוואות חב"ד'. שאלתי אותו למה עדיין קיימים כל העיכובים האלה בדרך לפתיחת המקווה. אמרתי לו: הנה, אפילו גשם כבר ירד. ואני זוכר שהוא ענה לי שהסטרא אחרא מנסה בכל כוחה לעכב את פתיחת המקווה, אבל לעולם לא תצליח למנוע אותה. בסוף המקווה ייפתח. ואכן, לפני שש שנים, בחודש טבת תשע"ט, הוא נפתח, ועד היום משמש בפאר רב ובהידור גדול את המשפחות כאן".

איפה נאגרים מי הגשם

מי גשמים הוא אתגר, שמלווה תדיר את העוסקים במקוואות טהרה. "כדי לפתוח מקווה מוכרח שיהיו בו מי גשמים, שהוזרמו למקווה על-פי דרישות ההלכה", מסביר מומחה המקוואות ורב המרכז הרב חיים-אליהו גלובובסקי.

"רובם ככולם של המקוואות בארץ, שנבנו בעשרים או בשלושים השנים האחרונות, נבנו עם מאגר מיוחד למי גשמים. מדובר במעין חדרון שצמוד לקיר בריכות הטבילה, ובו נקלטים ונשמרים כל מי הגשמים שיורדים. צמוד לחדרון יש תעלה, שדרכה אפשר להעביר את המים מהחדרון אל ה'אוצר' במקווה למטה. את התעלה אנחנו סותמים בדרך כלל עם פקק מעץ שאינו מקבל טומאה, וכך המים נשמרים במאגר. כאשר יש צורך במי גשמים במקווה - משחררים את הפקק, והמים יורדים וממלאים את ה'אוצר'. אנחנו משתמשים בטכניקה מסוימת, כדי שהפקק יחזיק את מי הגשמים, למרות לחץ המים האדיר, וימנע חדירה חוצה".

המאגר הזה מאפשר למקוואות לפעול כסדרם, בלי חשש ממחסור במי גשמים אם מתעורר צורך במילוי ה'אוצר' מחדש. במקוואות שאותם מלווה 'מרכז מקוואות חב"ד' מקפידים להחליף את מי הגשמים לפחות אחת לשלוש שנים, ובמקרים מסוימים אף בתדירות גבוהה יותר, על-פי הצורך והיכולת.

אבל יש מקרים שבהם המאגר העליון אינו מספיק. "זה קורה בעיקר במקוואות חדשים, שבהם טרם התמלא המאגר במי גשמים", מציין הרב גלובובסקי. "אנו נתקלים בזה גם במקוואות ישנים, שנבנו לפני שנים רבות ואין בהם מאגר לשימור מי הגשמים. נוסף על כך, ייתכן מצב שבו מתגלית תקלה במאגר, הפוסלת את השימוש בו, ואז אין מים להחלפת מי הגשמים. בממוצע יש בכל שנה לפחות מקווה אחד או שניים שבהם המאגר נפסל משימוש, ואנחנו מתקנים אותם וממתינים לגשם שימלא אותו מחדש".

בשנים מסוימות ההמתנה לגשם משמעותי עלולה להיות ארוכה, ואין דרך לדעת מראש מתי ירדו גשמים. למשל, השנה הנוכחית: לא מכבר פרסמה רשות המים בישראל נתונים עדכניים על מצב ירידת הגשמים בארץ, ומהם עולה כי חורף תשפ"ה הוא אחד היבשים ביותר שנמדדו בארץ במאה השנים האחרונות. במיוחד בולט הדבר בדרום, שם לראשונה זה שנים לא נרשמה בחודש ינואר למינים שום גאות משמעותית בנחלים. הדבר מעיד על היובש הקיצוני.

הנתונים הללו השתנו במעט בשבוע השני של חודש שבט, כאשר גשמים עזים ירדו בציפות. ואולם עדיין היובש ניכר, והצורך במי גשמים נותר.

"בשנים עברו", משתף הרב גלובובסקי, "היינו רגועים יותר, ואפשרנו לעצמנו בדרך כלל להעריך שנוכל

הכנת גג לקליטת מי גשמים

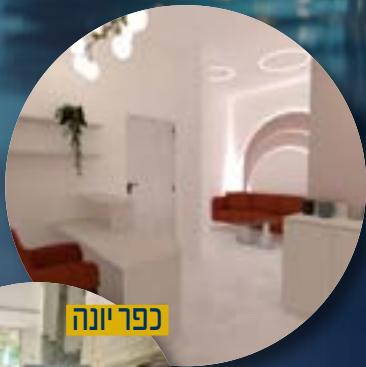
יורדים מספיק גשמים באייר, אם בכלל".

"ואז קרה הבלתי-צפוי. בי' באייר נפתחו פתאום ארובות השמיים, ופקדה את הארץ סערת גשמים שנמשכה כמה ימים. זו הייתה סערה שזכורה במיוחד גם בשל אסון שהתרחש במהלכה: בנחל צופית שבדרום הארץ נספו תשע נערות ונער אחד, שיצאו לטיול גיבוש ונקלעו למרבה הצער לשיטפון.

"כשנחשפנו לתחזית הצופה גשם", מסיים הרב גלובובסקי, "הרחבנו את גג המקווה במהירות על-ידי פלטות משופעות, כדי ליצור שטח גדול ככל האפשר לקליטת מי הגשמים. אנחנו עושים זאת מעת לעת בעת הצורך. ואכן, הגשמים הספיקו למילוי האוצר כנדרש, וברוך השם המקווה נפתח כבר בקיץ. עוד נקודה של טהרה הוקמה".

המהפכה בעיצומה

'מרכז מקוואות חב"ד' מחולל תנופה ענקית
בבניית ושיפוץ מקוואות חב"ד ברחבי הארץ,
ובהעלאת רמת הכשרות וההידור של המקוואות

כפר יונה

25
מקוואות
חב"ד בבנייה

17
מקוואות חב"ד
בתכנון מתקדם

42
מקוואות חב"ד ערכו תיקונים
הלכתיים באמצעות המרכז

260
מקוואות
חב"ד בארץ

150
מקוואות חב"ד
בפיקוח וכשרות המרכז

10
מקוואות חב"ד קיבלו
סיוע מכריע לבנייתם

27
מקוואות חב"ד קיבלו מהמרכז
מענקים כספיים משמעותיים לבנייה

דרום

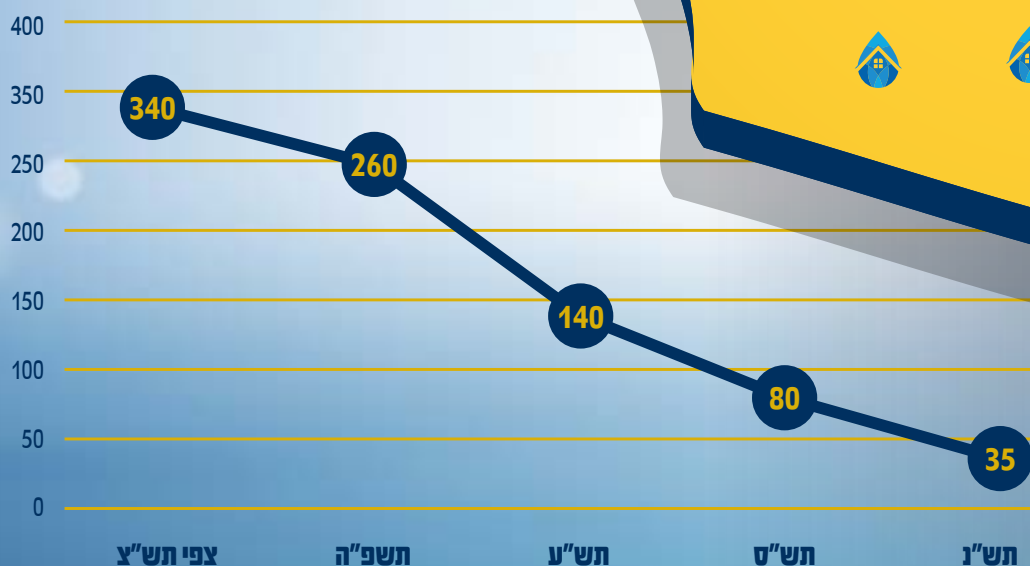

צפון

מרכז

ירושלים
והסביבה

**תמונת
הגידול במספר
מקוואות חב"ד**
הפעילים ברחבי הארץ,
והיעד שאליו שואפים להגיע
בתום העשור הנוכחי

הנחת אבן הפינה למקווה בחריש
במעמד ראש העיר,
רב הקהילה הרב לוי יצחק אפשטיין,
הרב גלובסקי ורבני העיר.

המרכז בשירות הקהילות

לא רק שלוחים ויישובים קטנים נזקקים לשירותיו של מרכז מקוואות חב"ד • גם רבני קהילות
חב"דיות גדולות נעזרים במומחיות ובמקצועיות של רבני המרכז כדי לבנות מקוואות חדשים
ולתחזק כראוי מקוואות קיימים • רבני הקהילות בנתניה, חריש וראשל"צ מספרים

של קהילות חב"דיות מתפתחות בערים רבות ברחבי הארץ. נוצר בהן צורך במקווה חב"ד, בעקבות הגעת משפחות חב"דיות רבות אליהן, אבל אין בהן מיזמים חדשים של בניית מקוואות ציבוריים.

האפשרות הכמעט יחידה לפתרון המצוקה היא להשתלב בשיפוץ מקווה קיים. כאשר בין כך ובין כך משפצים מקווה, קל יותר לשכנע את הגורמים המתאימים שבמהלך השיפוץ יבנו מחדש את הבריכה באופן שתתאים גם לשיטת חב"ד.

"לכן כששמענו שאחד המקוואות בעיר נכנס להליכי שיפוץ, התחלנו לפעול כדי שהשיפוץ יכלול הוספת בור בשיטת חב"ד", ממשיך הרב וולפא. "ואולם המאמצים שלנו נתקלו בקשיים. המהנדס קבע בהחלטיות שאין די מקום במקווה לחפירת בור עמוק יותר באדמה. התחושה הייתה שהציפייה הגדולה שלנו מתנפצת אל קרקע המציאות".

הרב דוברבסקי והרב גלובסקי
במהלך התיקונים במקווה בראשל"צ

המידע שהגיע לראשי קהילת חב"ד בנתניה לפני ארבע שנים הציג את דמיונם. זה היה מידע שהתקבל בדרך אגב, אך היה בו פתח להגשמת חלום, ולהביא סוף-סוף רווחה עצומה למאות משפחות חב"דיות המתגוררות בעיר השישית בגודל אוכלוסייתה בישראל.

"הבנו שאחד ממקוואות הטהרה בנתניה עתיד לעבור שיפוץ פנימי נרחב בידי המועצה הדתית", מספר רב הקהילה והשליח הראשי בעיר, הרב מנחם וולפא. קולו נלהב כשהוא משתף במה שהוביל למהפכה שיש כיום בתחום המקוואות בשיטת חב"ד בעירו.

"במשך שנים היה בכל העיר מקווה ציבורי אחד בשיטת חב"ד. המשפחות החב"דיות בנתניה מפורזות בכל העיר, ולא כולן התגוררו סמוך למקווה. היה עליהן להיטלטל בדרכים".

גם המקווה היחיד, שהיה בו בור חב"ד, נדרש לשדרוג ברבות הימים. קברניטי הקהילה החב"דית, שהתרחבה והלכה, ניסו לאורך השנים לפתור את המצוקה, אבל זה נראה שום פתרון באופק.

"היו ימים שהתעוררה התנגדות מחוגים רבניים שונים לשילוב שיטת חב"ד במקוואות", מוסיף הרב וולפא ואינו מרחיב. אבל הוא מספר על המורכבות הטכנית: כדי לשלב במקווה קיים את שיטת חב"ד ולהוסיף 'אוצר' נוסף תחת בריכת הטבילה הקיימת, צריך לשבור אותה ולבנותה מחדש, עם התאמות שיתאימו גם לשיטת חב"ד. לכן נרתעו גורמים עירוניים, העוסקים בנושא המקוואות, להטמיע את שיטת חב"ד במקוואות הקיימים.

למעשה, לא מדובר רק בנתניה. זה אתגר שניצב לפתחו

עומד ומזכיר שמות לתפילה. שאלתי אותו מדוע הוא עושה זאת, והסביר לי ששמע מרב המרכז ששעת מילוי אוצרות המקווה היא עת רצון. זו דוגמה קטנה להשפעה שהייתה לאנשי המרכז על הדרגים השונים.

ומסכם הרב אפשטיין: "המסירות של המרכז אינה ניתנת לתיאור. בתקופת הבנייה הגיעו אנשי המרכז לעיר אחת לכמה שבועות, בלי תמורה, ודאגו בכל כוחם שהפרויקטים יצליחו. זה מה שמאפשר כיום לכלל המשפחות החב"דיות בעיר ליהנות ממקווה מהודר ביותר, סמוך לבית".

זהירות, שורשים!

מקווה דורש גם תחזוקה שוטפת. גם אחרי שמקווה חדש נבנה ומתחיל לפעול, מוכרחים מפעיליו להחזיק יד על הדופק ולוודא שההידורים ההלכתיים שהוטמעו בו נשמרים. לפעמים חוסר ידע של מפעיל מקווה, ובוודאי הזנחה במקרה הפחות טוב, עלולים להציב סימן שאלה על הידורו ואולי אף על כשרותו של המקווה. פיקוח הלכתי גם מביא עימו לפעמים שדרוגים ותיקונים הלכתיים, שמבטיחים את תקינות המקווה לטווח ארוך.

הרב מרדכי צבי דוברבסקי, רב קהילת חב"ד בראשון לציון, מדגים את חשיבות העניין: "בעירנו יש שני מקוואות טהרה בשיטת חב"ד. במשך שנים הפיקוח ההלכתי עליהם נעשה בידי הגורמים המוסמכים לכך מטעם העיר. בהמשך נכנסתי בעצמי לעובי הקורה, והתחלתי להיות מעורב בנעשה במקוואות, עם 'מרכז מקוואות חב"ד'.

"יום אחד הבחין המפקח מטעם המרכז בשורשי עץ שהתקרבו לבור הטבילה. הוא היסב את תשומת ליבנו לסכנה שהשורשים עלולים לפגוע במקווה, והדריך אותנו איך לטפל בבעיה. בביקורים נוספים שערכו אנשי המרכז במקוואות הציפו עוד נושאים, שחייבו נתינת דעת עליהם, כדי שהמקוואות יהיו מהודרים בתכלית.

הרב וולפא ושלחי הרב בעיר עם הרב הראשי בחנות המקווה בנתניה

"השירות הזה, שמציע 'מרכז מקוואות חב"ד', לפקח תמידין כסדרן על המקוואות החב"דים, הוא חובה ממש בכל מקווה חב"ד, ובעצם בכל מקווה. מסופקני אם באופן עצמאי, בלי המרכז, אפשר להבטיח הידור מירבי של מקווה לאורך כל ימות השנה".

למה זה חיוני כל-כך?

"משום שבמרכז עסוקים במקוואות מדי יום ביומו. יש להם ניסיון רב מתוך השטח, שנצבר לאורך שנים רבות. יש הבדל בין מי שזה עיקר עיסוקם ומומחיותם, לבין רב קהילה, שאין עיסוקו המרכזי במקוואות דווקא. המרכז גם שומר על קשרים עם כל גורמי המקצוע הקשורים למקוואות, והוא לא רק מצביע על הצריך שיפור אלא גם משפר בפועל ויודע איך להטמיע את הפתרונות בפועל".

ומסיים הרב דוברבסקי: "מהפכה שעשה המרכז בעולם המקוואות החב"ד אינה ניתנת לתיאור. כל מי שנחשף לפעולתו, ודאי מעריך ומוקיר את העבודה שנעשת. כיום אני בטוח שיש לאנ"ש על מי לסמוך. עלינו לשמח שיש גוף שלוקח אחריות בנושא החשוב הזה של טהרת המשפחה, ובזכותו מקוואות חב"דיים בארץ עומדים בהידור הלכתי ברמה הגבוהה ביותר".

ואז התחוללה תפנית. "כאשר 'מרכז מקוואות חב"ד' הוכנס לתמונה, הכול השתנה. אנשי המרכז רתמו את מקצועיותם, ניסיונם והבנתם הרחבה במקוואות, והצליחו להפוך את הקערה על פיה. הם נפגשו עם מי שצריך, הסבירו, פירטו, הדגמו, סיפקו את כל הידע הנדרש. כשהם עמדו מאחורי הפרויקט, לא חששה המועצה הדתית מהמהמורות שבדרך ונתתה לעניין".

ההקלה לחסידי חב"ד תושבי נתניה אינה ניתנת לתיאור. "כיום יש בנתניה שני מקוואות טהרה עירוניים בשיטת חב"ד, ועוד מקווה פרטי עם בור חב"ד", מסכם הרב וולפא. "אילולא 'מרכז מקוואות חב"ד' היה קשה מאוד, עד בלתי אפשרי, לגרום שהמקווה העירוני ששופץ יכלול בור חב"ד".

חריש ראשון

במרחק של כארבעים דקות נסיעה מצפון-מזרח לנתניה שוכנת העיר חריש. מתגוררים בה קרוב ל-50 אלף תושבים, ובהם למעלה מ-150 משפחות חב"דיות.

"כשהחלו לבנות את חריש המחודשת, לפני כ-12 שנים, הצליחו השלוחים, הרב דוד כהן והרב אביחי כהן, ששומרים על קשר חם ומיוחד עם ראש העיר יצחק קשת, לגרום שיכלילו בתכניות המקווה גם בור חב"ד", מספר רב קהילת חב"ד בחריש, הרב לוי אפשטיין. "העירייה אישרה, ואולם כדי להביא את הדבר לידי פועל נדרשה פעולה ממוקדת ומקצועית. גם קבלן שיש לו ניסיון בבניית מקוואות טהרה נפוצים אינו יודע בדיוק כיצד לבנות מקווה בור על גבי בור. כאן נכנסו לתמונה אנשי המרכז.

"רב המרכז, הרב חיים אליהו גלובבסקי, המומחה במקוואות חב"ד, ליווה את בניית המקווה מקרוב. משלב היציקות ולכל אורך הבנייה היה מעורב והפגין ידע, יצירתיות ומאור פנים, שאיפשרו את הצלחת הפרויקט. כך הוקם מקווה חב"ד בתחילת התפתחות העיר, וכשהחלו המשפחות החב"דיות הראשונות לבוא לעיר, כבר פעל פה מקווה חב"ד".

אבל זו הייתה רק ההתחלה. בנקוף השנים נבנו עוד שכונות בחריש, וגם הקהילה החב"דית בעיר גדלה והתפזרה. במקביל נבנו עוד מקוואות בשכונות השונות, ואף בהם הוכלל בור בשיטת חב"ד. "אילולא המרכז, זה לא היה קורה", מצהיר הרב אפשטיין. "לנו, קהילה, אין היכולת והכלים הנדרשים לעמוד מול כל הגורמים, מול ועדות הנדסה בעירייה וכדומה, כדי לצלוח את האתגרים שיש בבניית מקווה חב"ד".

"בניית המקוואות בעיר נעשתה בידי קבלנים שזכו במכרזים, ומקצתם חסרי ניסיון במקוואות בשיטת חב"ד. אבל רבני המרכז באו לעירייה, ישבו עם האדריכלים, המעצבת והקבלנים, ואף ניהלו שיח עם רבני העיר, שלעיתים הציגו שאלות ותהיות על פרטים שונים. אף היו מצבים שהקבלנים נדרשו במהלך הבנייה לשנות פרטים מהתכנון המקורי, כדי שיוכל להיבנות בור בשיטת חב"ד.

"ובכלל, העובדה שלחב"ד יש גוף מסודר, מקצועי, שמלווה את כל התהליך - הקלה על כל הגורמים המעורבים. כולם ידעו שלמרכז יש הכלים והידע להכריע בשאלות שמתעוררות ולהציע פתרונות. גם מבחינה כספית לא נדרשנו לבקש העלאת תקציב, כדי לאפשר את ביצוע הפרטים הנדרשים במקווה חב"ד. המרכז דאג לכול.

"אני מוכרח לציין שאף שהדרישות של חב"ד במקוואות מדוקדקות, ואין בהן עיגולי פינות, וזה עלול להכביד לכאורה - הרי אנשי המרכז הצליחו בסגנונם המיוחד להסביר את הדברים למי שהיה צריך, עד שכל הגורמים הבינו בעצמם היטב את הדרישות והתחברו אליהן".

הרב אפשטיין מוסיף בחיך: פעם אחת, כאשר מילאו את בור הגשמים, ראיתי יהודי מסורתי, העוסק במקוואות,

טעימה מהשנה החולפת במרכז מקוואות חב"ד

חריש

בית נחמיה

חדרה

בית שאן

גני מודיעין

יוקנעם

מסלול

נרף הגליל

כרם מהרל

ראש העין

מגדל העמק

עפולה

באר שבע

רמת ישי

אור יהודה

בנימינה

קרית חיים

נס ציונה

הרירחלים

אומן - תענך

כפר יונה

אופקים

הרבי מבר

ברכות מופלגות לשותפים בבניית מקוואות

הצטרפו בימי השותפות לבניית הטהרה

כ"ב בשבט < ב' אדר

www.charidy.com/mikvaot

חייגו עכשיו:

077-77111-50

התרומות מוכרות לצורכי מס - סעיף 46

פרטי חשבון להעברה: בנק פועלי אגודת ישראל (52) סניף רחובות (174)
חשבון 012327 שם החשבון: ועד חסידי חב"ד נא לציין עבור: מקוואות חב"ד

מסלולים:

התורמים במסלול זה ומעלה יזכרו
לברכה באופן אישי אצל הרבי
יגורל גם כרטיס טיסה לרבי

שותף טהרה

מעגל השותפים לפעילות הטהרה
של מרכז מקוואות חב"ד
52 ₪ לחודש

בין התורמים במסלול זה ומעלה
יגורל גם דולר של הרבי

גשמי ברכה

החלפת מי גשמים
במקוואות ברחבי הארץ
100 ₪ לחודש

התורמים במסלול זה ומעלה זכאים
לציין את שמותיהם או יקיריהם ואלה
יזכרו באופן מיוחד בעת מילוי מי
הגשמים במקווה לברכה בכל הדרוש

תיקון הטהרה

תיקונים הלכתיים והחלפות
מי גשמים במקוואות ברחבי הארץ
180 ₪ לחודש

התורמים מסלול זה זכאים
לשי מיוחד שישלח לביתם.

פאר הטהרה

הקדשת מטר
בשיפוץ מקווה טהרה
360 ₪ לחודש

התורמים מסלול זה זכאים
לשי יוקרתי שישלח לביתם.

בניין הטהרה

הקדשת מטר
בבניית מקווה טהרה
770 ש"ח לחודש

כלל התורמים למרכז מקוואות חב"ד
יזכרו לברכה אצל הרבי באופן אישי מספר פעמים במהלך השנה.
תורמים רבים שיתפו בניסים וישועות שחוו בעקבות התרומה.

הזכות הזאת תהיה שלך!

3 מסלולי הנצחה וזכות

הצטרפו לרבים מאנ"ש שהנציחו את יקיריהם
על-ידי מרכז מקוואות חב"ד בכבוד, באמינות ובטהרה

הסכם משפטי
תורם-מקווה

מיפוי ומיקוד
למקווה נצרך

תפעול הלכתי ופיקוח על
המקווה לאורך השנים

פיקוח הלכתי
צמוד בבנייה

1. הנצחה לדורות

מבנה מקווה טהרה מפואר על שם יקירכם.

סכום זכות הנצחה של מבנה מקווה שלם
משתנה בהתאם לגודל המקווה ורמת הגימור.
פנו אלינו ונכונן אתכם למקווה הנכון עבורכם חייגו: 055-433-5700

2. מים חיים

בור טבילה מהודר במקווה חב"ד על שם יקירכם.

זכות הנצחת בור טבילה: 75,000-120,000
(הסכום משתנה בהתאם לנדרש)

3. יציקות הישועה

בדוק ומנוסה: רבים שהשתתפו ביציקת מקווה חב"ד ראו ישועות בחייהם הפרטיים, בבני, חיי ומזוני

פנו אלינו ונאתר בעבורכם מקווה חב"ד הזקוק לשותפות שלכם
זכות יציקת מקווה חב"ד - 36,000 ₪
(בחלוקה של עד 36 תשלומים)

התרומות מוכרות לצרכי מס - סעיף 46

נצלו עכשיו את ההזדמנות!
פנו למרכז מקוואות חב"ד: 077-77111-50

מושגים במקוואות

עלולה להעיד על 'זחילה' - דבר שעלול לפסול את המקווה. בלי סימון, קשה לשים לב לדקויות בגובה.

< למה שיש טבעי

מי הגשמים במקווה בשיטת חב"ד אצורים במאגר תחתון, תחת בריכת הטבילה. לבור התחתון יש מכסה, פתח גישה, מתוך בור הטבילה. גודלו כ-60 על כ-60 ס"מ, ואפשר לפתוח אותו כשיש צורך לנקות את הבור, לבצע בו איטומים נצרכים וכדומה.

מכסה הגישה הזה מיוצר מאבן שיש טבעית דווקא. כי פעמים עומדים הטובלים על המכסה הזה, ועל-פי הלכה אסור לעמוד על דבר המקבל 'טומאת מדרס', והיינו כל חומר העשוי לדריסת רגלי אדם.

קבלן שאינו בקי בהלכה עלול לבנות את המכסה לבור התחתון מנירוסטה או מאלומיניום, אך מכסה כזה עלול לפסול את הטבילה. לכן מוכרחים לוודא שהמכסה עשוי מדבר שאינו מקבל 'טומאת מדרס', כמו שיש.

< אחד לא מספיק?

החיבור בין המאגר התחתון, שבו מי הגשמים, לבריכת הטבילה העליונה נעשה בשיטת חב"ד על-ידי יצירת חורים ברצפת בריכת הטבילה ובמקביל בחלקו העליון של האוצר. החורים הללו מחשיבים למעשה את הטבילה למעלה כטבילה במי הגשמים שלמטה.

במקווה חב"ד מקפידים שקוטר כל חור יהיה כ'מוציא רימון', היינו טפח על טפח (כ-10 ס"מ). זה חור גדול יותר מהחור המקובל בשיטות אחרות, שבהן מסתפקים ברוחב של 'כשופרת', היינו כ-5 ס"מ.

נוסף על כך, על-פי שיטת הרבי הרש"ב מקפידים שיהיו שני חורים בין הבורות, כדי שאם בשעת הטבילה הטובל יעמוד על החור ויסתום אותו, עדיין יישאר חור אחר, פתוח, שיחבר בין הבורות.

< סוד המדריגה התחתונה

את המדריגה האחרונה בבריכת הטבילה, אחת לפני רצפת הבור, בונים באופן שהיא רחבה מהמדריגות שלפניה. מקובל לכוונתה 'מדריגת ננס' או 'מדריגה נמוכה'. היא מיועדת לטובלים נמוכים מהממוצע, כדי שיחששו בנוח וביציבות בשעת הטבילה ולא יירטעו מגובה המים.

לכן המדריגה התחתונה רחבה יותר. הרוחב המינימלי בעבורה הוא ארבעה טפחים - כ-40 ס"מ, בעוד מדריגה רגילה היא של 27 ס"מ בלבד. למעשה נהוג כיום להרחיב את המדריגה התחתונה אף יותר מהנדרש, כדי לשפר את העמידה עליה.

< קו פרשת המים

גובה המים בבריכת הטבילה אינו אקראי. ההלכה דורשת למלא את המקווה מים בגובה ממוצע, שיתאים לרוב הטובלים. גם זה כדי למנוע הסחות דעת ורתיעה מהטבילה - שטובלים נמוכים לא יחששו וטובלים גבוהים לא יאלצו להתכופף ולקפל איברים, ואולי המים לא יגיעו לקפלים.

הגובה המקובל בבריכות טבילה הוא בין 120 ל-128 ס"מ. ברוב המקוואות יש בדרך כלל פס בולט בבריכה המסמן את מפלס הגובה הראוי. בעבור טובל שאינו בקי בפרטי הדינים הפס הזה עלול להיראות כעיסור, אך מטרתו האמיתית היא לסמן לבלן הממלא את הבור את הגובה הנדרש למילוי.

פס זה גם משמש מעין תמרור אזהרה למקרים שבהם המים יורדים מתחת למפלס. ירידת מים

מרכז מקוואות חב"ד
שעל יד בית דין
רבני חב"ד באה"ק

ת"ד 1162 רחובות

077-7711150

office@mikvaot.co.il

www.mikvaot.co.il

חב"ד בטהרה

עימוד ועיצוב:
y.w. graphicdesign